

**THE EFFECTIVENESS OF YOUTUBE VIDEOS IN DEVELOPING
LISTENING COMPREHENSION SKILLS OF ENGLISH AS A
FOREIGN LANGUAGE (EFL) STUDENTS**

Dilobar Azimova

Lecturer at the Department of World Languages, Kokand University

Salohiddinova Yoqutxon

Student at Kokand University

Abstract. This study explores the positive impact of YouTube videos on improving the listening comprehension skills of English as a Foreign Language (EFL) students. In an era of rapid digital technology advancement, audiovisual materials have become essential in foreign language acquisition. The research employs a quantitative approach, analyzing survey data collected from students. The results indicate that YouTube videos significantly enhanced students' listening comprehension skills and were found to be highly effective.

Keywords: EFL, higher education, listening comprehension, audiovisual materials, digital technologies, cognitive load.

**INGLIZ TILINI CHET TILI SIFATIDA O'RGANUVCHI (EFL)
TALABALARNING TINGLAB TUSHUNISH KO'NIKMALARINI
RIVOJLANTIRISHDA YOUTUBE VIDEOLARINING
SAMARADORLIGI**

Dilobar Azimova

Qo‘qon universiteti Jahon tillari kafedrası o‘qituvchisi

Salohiddinova Yoqutxon

Qo‘qon universiteti talabasi

Annotatsiya. Ushbu tadqiqot Ingliz tilini chet tili sifatida o‘rganuvchi (EFL) talabalarning tinglab tushunish ko‘nikmalarni takomillashtirishda YouTube videolarining ijobiy ta‘sirini o‘rganadi. Raqamli texnologiyalar rivojlanayotgan bir paytda audiovizual materiallar chet tillarni o‘rganishda muhim o‘rinni egalladi.

Tadqiqotda miqdoriy yondashuvdan foydalanilgan bo‘lib, talabalardan olingan so‘rovnoma tahlil qilingan. Natijalar shuni ko‘rsatadiki YouTube videolari talabalarda tinglab tushunish ko‘nikmasini sezilarli darajada o‘shishni ko‘rsatdi va samaraliroq deb topildi.

Kalit so‘zlar: EFL, oliy ta‘lim, tinglab tushunish , audiovizual materiallar, raqamli texnologiyalar, kongnitiv yuklama.

Kirish.

Zamonaviy ta‘lim landshaftida Ingliz tili chet tili sifatida o‘rganadigan (EFL) talabalar doirasida muhim o‘rin egallamoqda. Ingliz tilida tinglab tushunish ko‘nikmalarni rivojlantirish metodikalarni zamonaviy video tasvirlar orqali rivojlantirish samarali usulga aylanmoqda. "**Mayer (2009)** ta‘kidlaganidek, YouTube kabi vizual va audio elementlarni birlashtirgan vositalar talabaning kongnitiv yuklamasini kamaytiradi va ma‘lumotni uzoq muddatli xotirada saqlashga yordam beradi."

"**Krashen (1985)** gipotezasiga ko‘ra, YouTube talabalarga 'tushunarli ma'lumot' (comprehensible input) yetkazib beruvchi eng boy manbadir, chunki undagi videolar turli darajadagi o'rganuvchilar uchun moslashuvchan." "**Benson (2015)** YouTube'ni

talabalar uchun darslikdan tashqaridagi eng muhim 'autentik lingvistik muhit' deb ataydi."

Ushbu tadqiqot oliy ta'lim talabalarining tinglab tushunish ko'nikmalarini yaxshilashda YouTube videolarini samaradorligini tahlil qilishga qaratilgan.

Tadqiqot maqsadlari .

YouTube audio elementlarini an'anaviy metodlar bilan solishtirish.

Zamonaviy o'qitish metodlarini tahlil qilish.

(EFL) talabalaridagi o'zgarish va qiyinchliklar ustida tajriba o'tkashiz.

Metodlar.

Tadqiqotda online so'rovnomadan foydalanildi. Unda ingliz tili filologiyasi yo'nalishida tahsil olayotgan ellik nafar birinchi bosqich talabasi ishtirok etdi. Ushbu so'rovnoma orqali quyidagi ma'lumotlar to'plandi.

YouTube platformasida talabalar tomonidan qay turdagi video elementlar tomosha qilinishi va ularni natijalari.

Video elementlar an'anaviy materiyallardan samaradorligi .

YouTube videolaridan so'ng Ingliz tilidagi boshqa materiallarni tushunishdagi rivojlanish.

Natija.

Tadqiqot natijasiga ko'ra (EFL) talabalarining 48% har kuni 28% haftada 2-3 marta audiovizual materiallardan foydalanishi va ularni 40% Upper-intermediet 26%

Intermediet darajasidaligi aniqlandi. Ta'lim metodikasida YouTube elementlarini an'anaviy materiallardan samaradorligi 62% talabalar tomonidan ijobiy baholandi. Shuningdek so'rovnoma davomida 86% talabalar Youtube videolardan so'ng boshqa tinglab tushunishga aloqador materiallarni tushunishga ijobiy tasir qilgani aniqlandi.

Muhokama.

Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatdiki, talabalarning 86 % YouTube videolaridan so'ng tinglab tushunishda ijobiy o'zgarish sezgan. Bu natijalar **Allan Paivio (1971)** tomonidan ilgari surilgan '**Dual Coding Theory**' (**Ikki tomonlama kodlash nazariyasi**) bilan to'liq mos keladi. Paivio nazariyasiga ko'ra, ma'lumot ham vizual, ham verbal shaklda taqdim etilganda, o'rganuvchining kognitiv xaritasi kengayadi va tushunish darajasi ortadi. An'anaviy audio materiallarda (faqat ovozli) vizual tayanchning yo'qligi talabalar uchun qiyinchilik tug'diradi, YouTube esa tasvir va nutqni sinxronlashtirgan holda taqdim etishi tufayli 62% talaba tomonidan an'anaviy metodlardan samaraliroq deb baholandi."

Bundan tashqari, natijalar "Tillarni bilish darajasining umumiyevropa kompetensiyalari" (CEFR) tamoyillariga mos keladi, unda talabalaridagi tinglab tushunish til ta'limining asosiy maqsadi sifatida belgilangan.

Xulosa.

Tadqiqot shuni ko'rsatadiki YouTube va shunga o'xshash platformalardagi audiovizual darsliklar talabalarda ijobiy ta'sir ko'rsatadi. An'anaviy materiallar bilan solishtirganda bu turdagi audiovizual elementlar samaraliroqligi so'rovnoma orqali tasdiqlandi.

Shu sababli, oliy ta'lim muassasalari xalqaro ta'lim standartlariga javob berish uchun ingliz tili o'quv dasturlariga audiovizual dasturlarni integratsiya qilishlari lozim.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. **Benson, P. (2015).** *Autonomy in Language Learning* (Language Education Beyond the Classroom). Routledge.
2. **Krashen, S. D. (1985).** *The Input Hypothesis: Issues and Implications*. Laredo Publishing Company.
3. **Mayer, R. E. (2009).** *Multimedia Learning* (2nd edition). Cambridge University Press.
4. **Paivio, A. (1971).** *Imagery and Verbal Processes*. Holt, Rinehart and Winston.
5. **Council of Europe (2001).** *Common European Framework of Reference for Languages (CEFR): Learning, teaching, assessment*. Cambridge University Press.

